SOCIOLOGY

PAPER – II

CODE-09

Name & Signature of the Invigilator

....

....

OMR Answer Sheet No. : | | | | | | |

Roll No. : | | | | | | |

(in figures as in Hall Ticket)

Roll Number in words : ....

....

Question Booklet Sl. No.

090722

Time : 2 Hours] **No. of Printed Pages : 32** **[Maximum Marks : 200**

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of **one hundred (100)** multiple choice type of questions. **All** questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to you. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
   (i) To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker seal and do not accept an open booklet.
   (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given.
   (iii) After this verification is over, the Test Booklet Number should be entered on the OMR Answer Sheet and the OMR Answer Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
4. Each item has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the oval as indicated below on the correct response against each item.
   Example: (A) ● (C) (D) where (B) is the correct response.
5. Your responses to the items are to be indicated on the OMR Answer Sheet under Paper – II only. If you mark your response at any place other than in the oval in the OMR Answer Sheet, it will not be evaluated.
6. Rough Work is to be done in the end of this booklet.
7. If you write your Name, Roll Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Answer Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, such as change of response by scratching or using white fluid, you will render yourself liable to disqualification.
8. You have to return the original OMR Answer Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are however, allowed to carry original question booklet and duplicate copy of OMR Answer Sheet on conclusion of examination.
9. Use only Blue/Black Ball point pen.
10. Use of any calculator or any electronic devices or log table etc., are prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in the English and Gujarati versions of questions, English version will be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ

1. આ પાનાની ટોચ પર દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા સો (૧૦૦) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં આપને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ પાંચ (૫) મિનિટ દરમ્યાન તમારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું :
   (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પૃષ્ઠની ધાર પર આપેલ સીલ સ્ટીકર ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
   (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો, પૃષ્ઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પ્રશ્નો/ પૃષ્ઠો ઓછાં હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા અન્ય કોઈ ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ સંજોગોમાં ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં. અને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ (૫) મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમયગાળો આપવામાં આવશે નહીં.
   (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાય પછી, પ્રશ્નપુસ્તિકાનો નંબર OMR જવાબ પત્રક પર લખવો અને OMR જવાબ પત્રકનો નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર જવાબ વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. તમારે સાચા જવાબના ઓવલ (oval) ને નીચે આપેલ ઉદાહરણ મુજબ પેનથી ભરીને સંપૂર્ણ કાળું કરવાનું રહેશે.
   ઉદાહરણ : (A) ● (C) (D) કે જ્યાં (B) સાચો જવાબ છે.
5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ OMR જવાબ પત્રકમાં પેપર-II લખેલ વિભાગમાં જ અંકિત કરવા. જો આપ OMR જવાબ પત્રકમાં આપેલ ઓવલ (oval) સિવાય અન્ય સ્થાને જવાબ અંકિત કરશો તો તે જવાબનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવશે નહીં.
6. કાચું કામ (Rough work) પ્રશ્નપુસ્તિકાના અંતિમ પૃષ્ઠ પર કરવું.
7. જો આપ OMR જવાબ પત્રક નિયત જગ્યા સિવાય અન્ય કોઈપણ સ્થાને, આપનું નામ, રોલ નંબર, ફોન નંબર અથવા એવું કોઈ ચિહ્નકે જેનાથી તમારી ઓળખ થઈ શકે, અંકિત કરશો અથવા અભદ્ર ભાષાનો પ્રયોગ કરો, અથવા અન્ય કોઈ અનુચિત સાધનોનો ઉપયોગ કરો, જેમકે અંકિત કરી દીધેલ જવાબ ભૂંસી નાખવો કે સફેદ શાહીનો ઉપયોગ કરી બદલશો તો આપને પરીક્ષા માટે અયોગ્ય જાહેર કરવામાં આવશે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા બાદ ઓરીજીનલ OMR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોપી દેવું અને કોઈ પણ સંજોગોમાં તે પરીક્ષા ખંડની બહાર લઈ જવું નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર ઓરીજીનલ પ્રશ્નપુસ્તિકા અને OMR જવાબ પત્રકની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી / ભૂરી બોલ પોઈન્ટ પેન વાપરવી.
10. કેલ્ક્યુલેટર,લોગ ટેબલ અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નકારાત્મક ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

DO NOT WRITE HERE

SOCIOLOGY

Paper – II

1. According to Durkheim, a society with mechanical solidarity is characterised by which law ?
   (A) Restitutive law
   (B) Repressive law
   (C) Constitutional law
   (D) Modern law

1. દર્ખાઈમના મત મુજબ યાંત્રિક સંગઠિતતા ના લક્ષણ ધરાવતો સમાજ ક્યા કાનુન દવારા રેખાંતિત થયો છે ?
   (A) રેસ્ટીટ્યુટિવ કાનુન
   (B) દમનકારી કાનુન
   (C) બંધારણીય કાનુન
   (D) આધુનિક કાનુન

2. Power that has been legitimized and institutionalized is called
   (A) Status
   (B) Authority
   (C) Value
   (D) Political Party

2. સત્તા (શક્તિ) કે જે અધિકૃત અને સંસ્થિકૃત હોય તેને શું કહેવાય ?
   (A) દરજ્જો
   (B) અધિકાર સત્તા
   (C) મૂલ્યો
   (D) રાજકીય પક્ષો

3. The quality of some leaders that makes their followers believe they have superhuman abilities refers to
   (A) Rationality
   (B) Legality
   (C) Charisma
   (D) Tradition

3. અનુઆયીઓ દવારા તેમના નેતાને અતિમાનવ તરીકેની ગુણવતા કઈ ક્ષમતા સૂચવે છે ?
   (A) તાર્કિકતા
   (B) કાયદેસરતા
   (C) વિભૂતીમાન
   (D) પરંપરાગતતા

4. Who considers poverty as a result of exploitation and not of scarcity ?
   (A) Karl Marx
   (B) Max Weber
   (C) Hobhouse
   (D) Pareto

4. ગરીબીએ અછતનું નહી પરંતુ શોષણનું પરિણામ કોણે ગણ્યું છે ?
   (A) કાર્લ માર્ક્સ
   (B) મેક્સ વેબર
   (C) હોબહાઉસ
   (D) પેરેટો

5. According to Karl Marx, religion serves to
(A) Help revolutionary activities
(B) Give the community an identity
(C) Provide incentives for social change
(D) Support the established system of social institutions

6. Choose the answer by using codes to identify Malinowski's work.
1. "Crime and Custom in Savage Society".
2. "Argonants of Western Pacific".
3. "Magic, Science, Religion and other Essays".
4. "Sex and Repression".

Codes :
(A) 1, 2 (B) 2 only
(C) 1, 2, 3 and 4 (D) 1, 2, 4

7. Read the Assertion (A) and Reason (R) and give the correct answer from the codes given below.
Assertion (A) : Radcliffe-Brown defined function for structure.
Reason (R) : Malinowski defined function for needs.

Codes :
(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)
(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)
(C) (A) is true but (R) is false
(D) (A) is false but (R) is true

5. કાર્લ માર્ક્સના માટે ધર્મ શું આપે છે ?
(A) ક્રાંતિકારી પ્રવૃતિઓમાં મદદ
(B) સમૂદાયને ઓળખ
(C) સામાજીક પરિવર્તનને પ્રોત્સાહન
(D) સામાજીક સંસ્થાઓની પ્રસ્થાપિત વ્યવસ્થાને ટેકો આપે છે

6. મેલીનોવસ્કીનું કામ દર્શાવતી સંજ્ઞા દર્શાવતો જવાબ પસંદ કરો.
1. "ક્રાઈમ એન્ડ કસ્ટમ ઇન સેવેઝ સોસાયટી".
2. "એરોગોનન્ટસ ઓફ વેસ્ટર્ન પેસિફિક".
3. "મેજીક, સાયંસ, રિલીજીયન એન્ડ અધર એસેઝ".
4. "સેક્સ એન્ડ રિપ્રેશન".

સંજ્ઞા :
(A) 1, 2 (B) ફક્ત 2
(C) 1, 2, 3 અને 4 (D) 1, 2, 4

7. નીચે આપેલા વિધાન (A) અને કારણ (R) વાંચો અને તમારો જવાબ નીચે આપેલા વિકલ્પમાંથી પસંદ કરો.
વિધાન **(A)**: રેડક્લીફ-બ્રાઉન રચનાતંત્ર માટે કાર્યને વ્યાખ્યાતીત કરે છે.
કારણ **(R)**: મેલીનોવસ્કી જરૂરીયાત માટે કાર્યને વ્યાખ્યાતીત કરે છે.

સંજ્ઞા :
(A) (A) અને (R) બંને સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે
(B) (A) અને (R) બંને સાચા છે પણ (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી નથી
(C) (A) સાચું છે પણ (R) ખોટું છે
(D) (A) ખોટું છે પણ (R) સાચું છે

8. Who among the following has distinguished between diffused and organized sanctions ?

(A) Talcott Parsons

(B) B. Malinowski

(C) Radcliffe-Brown

(D) R. K. Merton

9. Which of the following are the functional imperatives for Parsons ?

1. Goal orientation
2. Status consciousness
3. Latency
4. Life cycles

Codes :

(A) 1, 4

(B) 3, 4

(C) 1, 3

(D) 1, 2

10. Who was of the opinion that culture is a social heritage, it is the gift of society to an individual ?

(A) R. K. Merton

(B) E. B. Tylor

(C) B. Malinowski

(D) E. Goffman

8. નીચેનામાંથી કોણે વિખરાયેલા અને સંગઠિત પ્રતિબંધો વચ્ચે તફાવત કર્યો છે?

(A) ટાલકોટ પાર્સન્સ

(B) બી. મેલીનોવસ્કી

(C) રેડક્લીફ-બ્રાઉન

(D) આર. કે. મર્ટન

9. નીચેમાંથી પાર્સન્સ માટે કાર્યાત્મક આદેશકો ક્યા છે.

1. ધ્યેય લક્ષી
2. દરજ્જા સજાગતા
3. પ્રચ્છનતા
4. જીવનચક્રો

સંજ્ઞા :

(A) 1, 4

(B) 3, 4

(C) 1, 3

(D) 1, 2

10. સંસ્કૃતિ એ સામાજિક વારસો છે, તે વ્યક્તિને સમાજ તરફથી મળેલી ભેટ છે. આ અભિપ્રાય કોણે આપ્યો ?

(A) આર. કે. મર્ટન

(B) ઈ. બી. ટેલર

(C) બી. મેલીનોવસ્કી

(D) ઈ. ગોફમેન

11. Whose theory posits that cultural phenomena, including literature, can be understood by analysing their underlying structures ?

(A) E. Durkheim

(B) C. Levi-Strauss

(C) T. Hobbes

(D) H. Spencer

12. Who is known for explaining how the mind and self emerge from social interaction ?

(A) Talcott Parsons

(B) Anthony Giddens

(C) Michel Foucault

(D) G. H. Mead

13. Whose theories highlight the profound relationship between knowledge, culture and social structure ?

(A) G. H. Mead

(B) Robert K. Merton

(C) Karl Mannheim

(D) C. Levi-Strauss

11. સાહિત્ય સમાયેલું છે તેવી સાંસ્કૃતિક ઘટનામાં રહેલા માળખા દવારા વિશ્લેષિત કરી શકાય છે તેવું કોનો સિદ્ધાંત સમજાવે છે ?

(A) ઈ. દર્ખાઈમ

(B) સી. લેવીસ્ટ્રોસ

(C) ટી. હોબ્સ

(D) એચ. સ્પેન્સર

12. "મન અને સ્વ એ સામાજીક આંતરક્રિયામાંથી ઉદભવેલા છે." તેવું સમજાવતા જાણીતા સમાજશાસ્ત્રી કોણ છે ?

(A) ટાલકોટ પાર્સન્સ

(B) એન્થની ગિડન્સ

(C) મિચેલ ફૂકો

(D) જી. એચ. મીડ

13. ક્યો સિદ્ધાંત જ્ઞાન, સંસ્કૃતિ અને સામાજિક માળખાઓ વચ્ચેના મજબૂત સબંધો ઉપર પ્રકાશ પાડે છે ?

(A) જી. એચ. મીડ

(B) રોબર્ટ કે. મર્ટન

(C) કાર્લ મેનહાઇમ

(D) સી. લેવીસ્ટ્રોસ

14. Whose work bridged sociological and phenomenological traditions ?

(A) Thomas Hobbes

(B) H. Spencer

(C) Alfred Schutz

(D) Talcott Parsons

15. Who is the father of ethnomethodology ?

(A) Harold Garfinkel

(B) E. Durkheim

(C) E. Goffman

(D) G. H. Mead

16. According to which perspective, E. Goffman proposed 'face is a mask that changes depending on the audience and the variety of social interactions' ?

(A) Dramaturgical perspective

(B) Personality perspective

(C) Interaction perspective

(D) Social perspective

17. By which method Clifford Geertz was distinguished with its focus on the study of symbolic action and meaning ?

(A) Interpretive method

(B) Action method

(C) Social method

(D) Interaction method

14. કોના કાર્ય પ્રદાનને સમાજશાસ્ત્રીય અને ઘટનાશાસ્ત્રીય પરંપરાઓને જોડવા પ્રયત્ન કર્યો ?

(A) થોમાસ હોબ્સ

(B) એચ. સ્પેન્સર

(C) આલ્ફ્રેડ સુટઝ

(D) ટાલકોટ પાર્સન્સ

15. એથનોમેથડોલોજીના પિતા કોને કહેવામાં આવે છે ?

(A) હેરોલ્ડ ગારફીંકલ

(B) ઈ. દર્ખાઈમ

(C) ઈ. ગોફમેન

(D) જી. એચ. મીડ

16. 'પ્રેક્ષકો અને તેમની વિવિધ સામાજિક આંતરક્રિયાઓના આધારે બદલતા મ્હોરાના ચહેરો રહેલો છે' તેવું ઈ. ગોફમેન ક્યા પરિપેક્ષ મુજબ દર્શાવે છે?

(A) નાટકીય પરિપેક્ષ

(B) વ્યક્તિતાનો પરિપેક્ષ

(C) આંતરક્રિયાનો પરિપેક્ષ

(D) સામાજીક પરિપેક્ષ

17. પ્રતિકાત્મક ક્રિયા અને તેના અર્થ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા માટે ક્લિફોર્ડ ગીર્ટઝ કઈ પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરે છે ?

(A) અર્થ ઘટનાત્મક પદ્ધતિ

(B) ક્રિયા પદ્ધતિ

(C) સામાજિક પદ્ધતિ

(D) આંતરક્રિયાત્મક પદ્ધતિ

18. What is Orient according to Edward Said ?

(A) Orient refers to the countries of the East, especially East Asia.

(B) Orient refers to the countries of the South, especially South Europe.

(C) Orient refers to the countries of the South, especially South London.

(D) Orient refers to the countries of the Middle East.

19. What are the three main parts of Bourdieu's theory ?

(A) Habitus, capital and field

(B) Capital, field and culture

(C) Habitus, field and culture

(D) Culture, field and habitus

20. According to Michel Foucault how disciplinary power is exercised ?

(A) Through surveillance and knowledge

(B) Through information and surveillance

(C) Through knowledge and law

(D) Through law and information

18. એડવર્ડ સીડના મતાનુસાર ઓરિએન્ટ એટલે શું ?

(A) ઓરિએન્ટ મુખ્યત્વે પૂર્વના દેશો માટે વપરાય છે, ખાસ કરીને પૂર્વ એશિયા.

(B) ઓરિએન્ટ મુખ્યત્વે દક્ષિણના દેશો માટે વપરાય છે, ખાસ કરીને દક્ષિણ યુરોપ.

(C) ઓરિએન્ટ મુખ્યત્વે દક્ષિણના દેશો માટે વપરાય છે, ખાસ કરીને દક્ષિણ લંડન.

(D) ઓરિએન્ટ મધ્યપૂર્વના દેશો માટે વપરાય છે.

19. બાઉર્ડિયોના સિદ્ધાંતના ત્રણ મુખ્ય ભાગો ક્યા છે ?

(A) હેબિટસ, કેપિટલ એન્ડ ફિલ્ડ

(B) કેપિટલ, ફિલ્ડ એન્ડ કલ્ચર

(C) હેબિટસ, ફિલ્ડ એન્ડ કલ્ચર

(D) કલ્ચર, ફિલ્ડ એન્ડ હેબિટસ

20. મિચેલ ફૂકોના મતાનુસાર શિસ્તમાટેની સત્તા કેવી રીતે વાપરવામાં આવે છે ?

(A) નિગરાણી (પહેરો) અને જ્ઞાન દવારા

(B) માહિતી અને નિગરાણી દવારા

(C) જ્ઞાન અને કાનૂન દવારા

(D) કાનૂન અને માહિતી દવારા

21. Who focussed on the idea of the lifeworld, which is a person's everyday life and experience ?

(A) G. H. Mead

(B) E. Goffman

(C) M. Foucault

(D) J. Habermas

22. What are the four parts of modernity by Giddens ?

(A) Capitalism, industrialism, surveillance and military power

(B) Industrialism, democracy, feudalism and kingship

(C) Kingship, democracy, individualism and liberalism

(D) Industrialism, military power, democracy and capitalism

23. What are the two primary characteristics of network society ?

(A) Decentralization and interconnectedness

(B) Centralization and connectedness

(C) Decentralization and connectedness

(D) Centralization and interconnectedness

21. વ્યક્તિના રોજીંદા જીવન અને અનુભવનાં દવારા રચાયેલું છે તેવા જીવનજગતના ખ્યાલ ઉપર ધ્યાન કોણે આપ્યું ?

(A) જી. એચ. મીડ

(B) ઈ. ગોફમેન

(C) એમ. ફૂકો

(D) જે. હેબરમાસ

22. ગિડેન્સ દવારા અપહેલા આધુનિકતાના ચાર ભાગો ક્યા છે ?

(A) મૂડીવાદ, ઔધ્યોગિકવાદ, નિગરાણી અને લશ્કરી સતા

(B) ઔધ્યોગિકવાદ,લોકશાહી,સામંતશાહી અને રાજાશાહી

(C) રાજાશાહી, લોકશાહી, વ્યક્તિવાદ અને ઉદારમતવાદ

(D) ઔધ્યોગિકવાદ, લશ્કરી સતા, લોકશાહી અને મૂડીવાદ

23. નેટવર્ક સમાજની બે પ્રાથમિક લાક્ષણિકતાઓ કઈ છે ?

(A) વિકેન્દ્રિયકરણ અને આંતરિક જોડાણ

(B) કેન્દ્રિયકરણ અને જોડાણ

(C) વિકેન્દ્રિયકરણ અને જોડાણ

(D) કેન્દ્રિયકરણ અને આંતરિક જોડાણ

24. Who wanted to establish a new society, a society which is completely free from exploitation and oppression ?

(A) R. K. Mukherjee

(B) G. S. Ghurye

(C) M. N. Srinivas

(D) M. K. Gandhi

25. Which type of Indian society was expected by Gandhiji ?

(A) Simple society

(B) Society with rural development only

(C) Moral society

(D) Religious society

26. Whose contribution is "Annihilation of Caste" ?

(A) M. K. Gandhi

(B) Dr. B. R. Ambedkar

(C) S. C. Bose

(D) Iravati Karve

27. Who played a major role in the establishment of the "Reserve Bank of India" ?

(A) G. S. Ghurye

(B) S. C. Dube

(C) Iravati Karve

(D) Dr. B. R. Ambedkar

24. દમન અને શોષણ વિહીન નવા સમાજની સ્થાપનાની અપેક્ષા કોણે રાખી હતી ?

(A) આર. કે. મુકરજી

(B) જી. એસ. ધૂર્યે

(C) એમ. એન. શ્રીનિવાસ

(D) એમ. કે. ગાંધી

25. ગાંધીજીને કયા પ્રકારનો ભારતીય સમાજ અપેક્ષિત હતો ?

(A) સાદો સમાજ

(B) એકમાત્ર ગ્રામીણ વિકાસ વાળો સમાજ

(C) નૈતિક સમાજ

(D) ધાર્મિક સમાજ

26. "એનહિલેશન ઓફ કાસ્ટ" પુસ્તક કોનું છે ?

(A) એમ. કે. ગાંધી

(B) ડૉ . બી. આર. આંબેડકર

(C) એસ. સી. બોઝ

(D) ઈરાવતી કર્વે

27. "ભારતીય રિઝર્વ બેન્ક"ની સ્થાપનામાં મુખ્ય ભૂમિકા કોણે ભજવી હતી ?

(A) જી. એસ. ધૂર્યે

(B) એસ. સી. દૂબે

(C) ઈરાવતી કર્વે

(D) ડૉ. બી. આર. આંબેડકર

28. Whose work was "The Culture and Art of India" ?
(A) R. K. Mukherjee
(B) Dr. B. R. Ambedkar
(C) M. K. Gandhi
(D) Iravati Karve

28. "ધી કલ્ચર એન્ડ આર્ટ ઓફ ઈન્ડીયા" નામનું પુસ્તક કોણે લખ્યું ?
(A) આર. કે. મુખર્જી
(B) ડૉ. બી. આર. આંબેડકર
(C) એમ. કે. ગાંધી
(D) ઈરાવતી કર્વે

29. According to M. N. Srinivas Sanskritization is of
(A) Particularistic origin
(B) Universalistic origin
(C) Commoditised origin
(D) Secular origin

29. એમ. એન. શ્રીનિવાસના મત મુજબ સંસ્કૃતિકરણનો ઉદ્ભવ કેવા પ્રકારનો છે ?
(A) વિશિષ્ટ સમૂદાય પુરતો મર્યાદિત
(B) વૈશ્વિક
(C) વસ્તુકરણલક્ષી
(D) વિન સાંપ્રદાયિક

30. G. S. Ghurye advocated the study of Indian society by which perspective ?
(A) Subaltern perspective
(B) Indological perspective
(C) Structural-functional perspective
(D) Marxist perspective

30. જી. એસ. ઘૂર્યે ક્યા પરિપેક્ષથી ભારતીય સમાજનો અભ્યાસ કરવાનું સૂચવે છે ?
(A) ઉપાશ્રીતોનો પરિપેક્ષ
(B) ભારતીય વિદ્યાનો પરિપેક્ષ
(C) રચનાતંત્રીય-કાર્યત્મકવાદનો પરિપેક્ષ
(D) માર્ક્સવાદી પરિપેક્ષ

31. The main purpose of social research in sequential order are
(A) to apply → to explore → to describe
(B) to explain → to describe → to explore
(C) to conclude → to explore → to compare
(D) to explain → to analyse → to apply

31. સામાજીક સંશોધનના મુખ્ય હેતુઓ ક્રમિક રીતે નીચે પ્રમાણે છે
(A) લાગુ પાડવું → વિશ્લેષણ → વર્ણવવું
(B) સમજૂતી આપવી → વર્ણવવું → વિશ્લેષણ
(C) નિષ્કર્ષ કાઢવો → વિશ્લેષણ → તુલના કરવી
(D) સમજૂતી આપવી → પૃથ્થકરણ → લાગુ પાડવું

32. Research involves the study of the problems over a period of time

(A) Comparative research

(B) Longitudinal research

(C) Applied research

(D) Pure research

32. સામાજીક સંશોધન કોઈ એક સમયગાળા દરમિયાન ઉદ્ભવેલી સમસ્યાના અભ્યાસનો સમાવેશ કરે છે.

(A) તુલનાત્મક રીસર્ચ

(B) લોન્જીટ્યુડીનલ રીસર્ચ

(C) વ્યવહારિક રીસર્ચ

(D) શુદ્ધ રીસર્ચ

33. What summarizes the current state of understanding on a topic refers to ?

(A) Research article

(B) Review article

(C) Review

(D) Newspaper cutting

33. કોઈ એક વિષયની સમકાલીન સમજૂતીના સાર સંક્ષેપને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) રિસર્ચ આર્ટિકલ

(B) રિવ્યુ આર્ટિકલ

(C) રિવ્યુ

(D) ન્યુઝપેપર કટિંગ

34. 'Writing' in which author's purpose is to inform or explain the subject to the reader refers to

(A) Expository

(B) Persuasive

(C) Experimental

(D) Explorative

34. વાચકને કોઈ વિષય અંગે માહિતી આપવી કે સમજ આપવીના ઉદ્દેશવાળા 'લખાણ' ને શું કહેવાય ?

(A) એક્સપોઝેટરી

(B) પરસ્યુએસિવ

(C) એક્સપરીમેન્ટલ

(D) એક્સપલોરેટિવ

35. What it refers to using a standard font, space, page numbers, regular margins, etc. in editing ?

(A) Formatting

(B) Noting

(C) Understanding

(D) Examining

35. સંપાદન કાર્યમાં યોગ્ય અક્ષર, જગ્યા, પાનુનંબર, હાંસિયો વગેરે બાબતો શું સૂચવે છે ?

(A) ફોરમેટીંગ

(B) નોટીંગ

(C) અંડરસ્ટેન્ડીંગ

(D) એક્ઝામીનીંગ

36. Which Indian organization is mainly related to social research ?

(A) I C H R

(B) A I I M S

(C) I C S S R

(D) I C M R

37. The research which answers questions of who, what, when and how is referred to

(A) Descriptive research

(B) Experimental research

(C) Explanatory research

(D) Exploratory research

38. Case study method is derived from

(A) Historical studies

(B) Social studies

(C) Physical studies

(D) Legal studies

39. Which one of the following is NOT an aspect of ethnographic research ?

(A) Use of field work

(B) Use of interviews

(C) Use of questionnaire

(D) Use of participant observation

36. સામાજિક સંશોધન સાથે મુખ્યત્વે જોડાયેલી ભારતીય સંસ્થા કઈ છે ?

(A) I C H R

(B) A I I M S

(C) I C S S R

(D) I C M R

37. સંશોધન જે શું, કોણ, ક્યારે અને કેવી રીતે ના પ્રશ્નના જવાબ આપે તેને શું કહેવાય ?

(A) વર્ણનાત્મક સંશોધન

(B) પ્રયોગાત્મક સંશોધન

(C) ખુલાસાત્મક સંશોધન

(D) અન્વેષણાત્મક સંશોધન

38. કેવા પ્રકારના અભ્યાસોમાંથી વ્યક્તિ તપાસ પદ્ધતિનો ઉદ્ભવ થયો.

(A) ઐતિહાસિક અભ્યાસો

(B) સામાજિક અભ્યાસો

(C) ભૌતિક અભ્યાસો

(D) કાયદાકીય અભ્યાસો

39. એથનોગ્રાફિક સંશોધનમાં ક્યા પાસાનો ઉપયોગ કરાતો નથી ?

(A) ક્ષેત્રકાર્યનો ઉપયોગ

(B) મૂલાકાતનો ઉપયોગ

(C) પ્રશ્નાવલીનો ઉપયોગ

(D) સહભાગી નિરીક્ષણનો ઉપયોગ

40. According to ethnomethodologists which type of reasoning is used by the people ?

(A) Inductive reasoning

(B) Deductive reasoning

(C) Practical reasoning

(D) No reasoning

41. Which are the central ideas of ethnomethodology ?

(A) Indexicality and reflexivity

(B) Structuralism and ideology

(C) Social actions and social facts

(D) Relativity and reformity

42. The role of statistical methods in the study of sociology is to increase the

(A) Subjectivity

(B) Complexity

(C) Objectivity

(D) Conditionality

43. First-hand study of a small group is called

(A) Ethnography

(B) Ethnomethodology

(C) Biography

(D) Sampling

40. એથનોમેથડોલોજીસ્ટ ના મત અનુસાર લોકો દવારા ક્યા પ્રકારની તાર્કિક પ્રક્રિયાનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે?

(A) ઇન્ડક્ટીવ તર્ક

(B) ડિડક્ટીવ તર્ક

(C) પ્રેક્ટીકલ તર્ક

(D) તાર્કિકતા વિહીન

41. એથનોમેથડોલોજી ના કેન્દ્રિય વિચારો ક્યા છે ?

(A) અનુક્રમિકતા અને પરિવર્તિતતા

(B) રચનાતંત્રવાદ અને વિચાર સરણી

(C) સામાજિક ક્રિયાઓ અને સામાજિક તથ્યો

(D) સાપેક્ષતા અને સુધારણા

42. સમાજશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં આંકડાશાસ્ત્રીય પદ્ધતિનો ઉપયોગ શું વધારવા માટે થાય છે ?

(A) હેતુલક્ષીતા

(B) જટિલતા

(C) વસ્તુલક્ષીતા

(D) શરતી

43. નાના સમૂહના પ્રથમલક્ષી અભ્યાસને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) માનવજાતિ વર્ણનવૃતાંત

(B) માનવજાતિ વર્ણનવૃતાંતશાસ્ત્ર

(C) આત્મકથા

(D) નિદર્શન

44. The term 'respondent' is used in

(A) Statistics

(B) Social survey research

(C) Psychology

(D) Interactionism

45. The philosophical theory of knowledge of 'how we know what we know' is known as

(A) Epidemiology (B) Eschatology

(C) Epistemology (D) Ideology

46. Match List – I with List – II.

List – I	List – II
a. Hypothesis	1. It is a characteristic that takes on two or more values
b. Proposition	2. It is a set of assumptions which are verifiable
c. A theory	3. It is an assumption about relations between variables
d. Variable	4. A statement about relationships among concepts or variables

Codes :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	4	3	2	1
(C)	3	4	2	1
(D)	2	1	4	3

44. 'ઉતરદાતા' શબ્દનો ઉપયોગ શામાં થાય છે ?

(A) આંકડાકીય

(B) સામાજીક સર્વેક્ષણ સંશોધન

(C) મનોવિજ્ઞાન

(D) આંતરક્રિયા વાદ

45. આપણે કેવી રીતે, શું જાણીએ છે તેવા જ્ઞાનના તત્વજ્ઞાનીય સિદ્ધાંત ને શું કહેવાય છે ?

(A) એપિડેમીયોલોજી (B) એસ્કેટોલોજી

(C) એપિસ્ટેમોલોજી (D) આઈડીયોલોજી

46. યાદી – I અને યાદી–II ને જોડો.

યાદી – I	યાદી–II
a. ઉપકલ્પના	1. તે એક એવી લાક્ષણિકતા છે જે બે અથવા બે થી વધુ મૂલ્યો ધરાવે છે
b. ધારણા	2. તે જેની યથાર્થતા ચકાસી શકાય તેવી સંભાવનાઓનો સમૂચ્ય છે
c. સિદ્ધાંત	3. તે બે પરિવર્ત્યો વચ્ચેનો સબંધ સૂચવતી ધારણા છે
d. પરિવર્ત્ય	4. તે સંકલ્પનાઓ અથવા પરિવર્ત્યો વચ્ચેના સબંધો દર્શાવતું વિધાન છે

સંજ્ઞા :

	a	b	c	d
(A)	1	2	3	4
(B)	4	3	2	1
(C)	3	4	2	1
(D)	2	1	4	3

47. Sumner called his model of society

(A) Developmental model

(B) Progressive model

(C) Consensus model

(D) Conflict model

48. A social position has two parts. They are

(A) Obligations and rights

(B) Rights and conflicts

(C) Cooperation and conflicts

(D) Rights and statuses

49. In which process is the individual united with the group ?

(A) Integration

(B) Socialization

(C) Cooperation

(D) Accommodation

50. In which type of community people are united through feeling ?

(A) Geselischaft

(B) Gemeinschaft

(C) Great community

(D) Urban community

47. સુમનર સમાજના નમુના અંગે શું જણાવે છે ?

(A) વિકાસલક્ષી મોડલ

(B) પ્રગતિશીલ મોડલ

(C) સર્વાનુમતી મોડલ

(D) સંઘર્ષ મોડલ

48. સામાજીક સ્થાનને ક્યા બે ભાગ હોય છે ?

(A) ફરજો અને અધિકારો

(B) અધિકારો અને સંઘર્ષો

(C) સહકાર અને સંઘર્ષ

(D) અધિકારો અને દરજ્જાઓ

49. વ્યક્તિ કઈ પ્રક્રિયા દવારા તેના જૂથ સાથે જોડાય છે ?

(A) સુગ્રથન

(B) સામાજીકરણ

(C) સહકાર

(D) અનુકુલન

50. ક્યા પ્રકારના સમુદાયમાં લોકો ભાવાત્મક રીતે સુગ્રથિત થયેલા હોય છે ?

(A) ગેસેલીસેફ્ટ

(B) જેમિનસેફ્ટ

(C) મહાન સમુદાય

(D) શહેરી સમુદાય

51. The concept of 'conventional crowd' was propounded by

(A) Aristotle

(B) Thomas Hobbes

(C) H. Blumer

(D) G. C. Homans

52. The concept of Folkways and Mores are forwarded by

(A) R. M. MacIver

(B) H. M. Johnson

(C) R. K. Merton

(D) W. G. Sumner

53. The civilization of India is divided into

(A) Little tradition and great tradition

(B) Big tradition and small tradition

(C) Educated tradition and uneducated tradition

(D) Rural tradition and caste tradition

54. In secondary groups, the membership is

(A) Voluntary

(B) Compulsory

(C) Spontaneous

(D) Abrupt

51. 'કન્વેનસ્નલ ટોળાનો' ખ્યાલ કોણે આપ્યો ?

(A) એરીસ્ટોટલ

(B) થોમસ હોબ્સ

(C) એચ. બ્લુમર

(D) જી. સી. હોમન્સ

52. લોકરીતો અને લોકનિતીના ખ્યાલો કોણે આપ્યા છે ?

(A) આર. એમ. મેકાઈવર

(B) એચ. એમ. જ્હોનસન

(C) આર. કે. મર્ટન

(D) ડબ્લ્યુ. જી. સુમનર

53. ભારતની સભ્યતા શામાં વહેંચાયેલી છે ?

(A) લઘુપરંપરા અને ગુરુ (મહા)પરંપરા

(B) મોટી પરંપરા અને નાની પરંપરા

(C) શિક્ષિત પરંપરા અને અશિક્ષિત પરંપરા

(D) ગ્રામીણ પરંપરા અને જ્ઞાતિ પરંપરા

54. દ્વૈતિક (ગૌણ) સમૂહોમાં સભ્યપદ કેવું હોય છે ?

(A) સ્વૈચ્છીક

(B) ફરજીયાત

(C) સ્વયંભૂ

(D) ગમેત્યારે

55. Mob behavior is

(A) Irrational and suggestive

(B) Rational and suggestive

(C) Irrational and not suggestive

(D) Rational and not suggestive

56. Lower-class culture illustrates

(A) Contra culture

(B) Counter culture

(C) Dominant culture

(D) Sub-culture

57. Patriarchal theory, about the origin of society, has been propounded by

(A) E. B. Tylor

(B) Henry Maine

(C) L. H. Morgan

(D) Aristotle

58. 'Everything is right somewhere but not everywhere'. This refers to

(A) Cultural universals

(B) Cultural relativity

(C) Counter-culture

(D) Cultural pluralism

55. ટોળા વર્તણુક કેવી હોય છે ?

(A) અતાર્કીક અને સૂચનાત્મક

(B) તાર્કીક અને સૂચનાત્મક

(C) અતાર્કીક અને બીનસૂચનાત્મક

(D) તાર્કીક અને બીનસૂચનાત્મક

56. નિમ્નવર્ગની સંસ્કૃતિ શાનું ઉદાહરણ છે ?

(A) પ્રતિ સંસ્કૃતિ

(B) વિરોધી સંસ્કૃતિ

(C) પ્રભાવી સંસ્કૃતિ

(D) પેટા સંસ્કૃતિ

57. સમાજ–ઉદ્ભવ અંગેનો પિતૃસતાક સિદ્ધાંત કોણે રજૂ કર્યો હતો ?

(A) ઈ. બી. ટેલર

(B) હેનરી મેઈન

(C) એલ. એચ. મોરગન

(D) એરિસ્ટોટલ

58. 'બધી વસ્તુઓ કોઈ એક જગ્યાએ સાચી હોઈ શકે પણ બધીજ (દરેક) જગ્યાએ નહીં'. આને શું કહેવાય છે ?

(A) સાંસ્કૃતિક સાર્વત્રિકો

(B) સાંસ્કૃતિક સાપેક્ષતા

(C) પ્રતિગામી સંસ્કૃતિ

(D) સાંસ્કૃતિક બહુવિધતાવાદ

59. Polyandry may be classified into two groups. Which among the following is that ?

(A) Levirate and Sororate

(B) Adelphic and Non-adelphic

(C) Hypergamy and Hypogamy

(D) Cross-cousin and Parallel cousin

59. પોલિયાન્ડ્રી લગ્નપ્રથા ને કયા બે સમૂહોમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય ?

(A) લેવીરેટ અને સોરોરેટ

(B) અડેલ્ફીક અને નોન-અડેલ્ફીક

(C) હાયપરગેમી અને હાયપોગેમી

(D) ક્રોસ કઝીન અને પેરેલલ કઝીન

60. In which one do married couples go to live with a brother of the groom's mother ?

(A) Patrilocal

(B) Uxorilocal residence

(C) Avunculocal residence

(D) Neo-local residence

60. વરની માતાના ભાઈને ઘરે દંપતી રહેવા જવાની પ્રથાને ક્યા પ્રકારનું રહેઠાણ કહેવાય છે ?

(A) પિતૃસત્તાક રહેઠાણ

(B) યુક્સોરીલોકલ રહેઠાણ

(C) એવનક્યુલોકલ રહેઠાણ

(D) નવદંપતીનું આગવું નિવાસ સ્થાન

61. The relationship based on the blood ties is called

(A) Residual kinship

(B) Affinal kinship

(C) Fictive kinship

(D) Consanguineous kinship

61. લોહીના સબંધોને શું કહેવાય છે ?

(A) રેસીડ્યુઅલ કિનશીપ

(B) એફાઈનલ કિનશીપ

(C) ફિક્ટીવ કિનશીપ

(D) કોન્સેનજીનીયસ કિનશીપ

62. Who has made distinction between symmetrical and assymmetrical joking relationship ?

(A) L. H. Morgan

(B) Radcliffe-Brown

(C) Levi-Strauss

(D) Westermarck

63. Some of the constituent aspects of a social movement are

(A) A goal

(B) An organization

(C) An ideology

(D) All of the above

64. Who was of the opinion that "revolutions are locomotives of history" ?

(A) E. Kant

(B) K. Marx

(C) G. W. F. Hegel

(D) V. Lenin

62. સંમમિતીય અને અસંમમિતીય હસીમજાકના સબંધો વચ્ચે કોણે તફાવત દર્શાવ્યો છે ?

(A) એલ. એચ. મોરગન

(B) રેડક્લીફ બ્રાઉન

(C) લેવી-સ્ટ્રોસ

(D) વેસ્ટરમાર્ક

63. સામાજીક ચળવળના મુખ્ય ઘટક પાસાંઓ ક્યા છે ?

(A) ધ્યેય

(B) સંગઠન

(C) વિચારસરણી

(D) ઉપરના તમામ

64. "ક્રાંતિ એ ઇતિહાસનું એન્જિન છે" આ વિધાન કોણે કર્યુ ?

(A) ઈ. કાંન્ત

(B) કે. માર્ક્સ

(C) જી. ડબ્લ્યુ. એફ. હેગલ

(D) વી. લેનીન

65. Who among the following has supported the cyclical theory of social change ?

(A) P. Sorokin

(B) L. Hobhouse

(C) T. Parsons

(D) R. Firth

66. Social mobility refers to

1. Upward movement of an individual or a group in social hierarchy.
2. Downward movement of an individual or a group in social hierarchy.
3. Horizontal movement of an individual or a group in social hierarchy.

Codes :

(A) 1, 2 and 3

(B) 1 and 3

(C) 3 only

(D) 1 only

65. ચક્રાકિય સામાજીક પરિવર્તનના સિદ્ધાંતને કોણે ટેકો આપ્યો છે ?

(A) પી. સોરોકીન

(B) એલ. હોબહાઉસ

(C) ટી. પાર્સન્સ

(D) આર. ફિર્થ

66. સામાજીક ગતિશીલતા શું દર્શાવે છે ?

1. સામાજીક કોટીક્રમમાં વ્યક્તિ અથવા સમૂહની ઉધ્વગતી.
2. સામાજીક કોટીક્રમમાં વ્યક્તિ અથવા સમૂહની નીચે તરફ ગતી.
3. સામાજીક કોટીક્રમમાં વ્યક્તિ અથવા સમૂહની સમાંતર ગતી.

સંજ્ઞા :

(A) 1, 2 અને 3

(B) 1 અને 3

(C) ફક્ત 3

(D) ફક્ત 1

67. Earliest reaction to Brahmanic ritualism came from

(A) Lord Buddha

(B) Vedas

(C) Upanishadic thinkers

(D) Lord Mahavira

68. "The power of population is indefinitely greater than the power of the earth to produce subsistance for man". It is said by

(A) H. Spencer

(B) Adam Smith

(C) T. Malthus

(D) A. C. Mayer

69. The Shuddhi movement for bringing back to the Hindu fold people who converted to other religions from Hinduism was launched by

(A) Arya Samaj

(B) Brahmo Samaj

(C) Ram-Krishna Mission

(D) Prarthana Samaj

67. બ્રામણીક કર્મકાંડ તરફ સૌથી પહેલી પ્રતિક્રીયા કોના તરફથી આવી ?

(A) લોર્ડ બુદ્ધ

(B) વેદો

(C) ઉપનિષદના વિચારકો

(D) લોર્ડ મહાવીર

68. "માનવ વસ્તીની શક્તિ પૃથ્વીના જીવનનિર્માણ માટેના મનુષ્ય ઉત્પન કરવાની શક્તિ કરતાં વધારે મહાન છે". ________ દ્વારા કહેવાયું છે.

(A) એચ. સ્પેન્સર

(B) આદમ સ્મિથ

(C) ટી. મેથ્યુસ

(D) એ. સી. મેયર

69. હિન્દુ ધર્મમાંથી બીજા ધર્મમાં ધર્માન્તર કરનારાઓને પાછા હિન્દુ ધર્મમાં લાવવાની ચળવળ કોણે શરૂ કરી ?

(A) આર્યસમાજ

(B) બ્રમ્હોસમાજ

(C) રામ-ક્રિષ્ણા મિશન

(D) પ્રાર્થના સમાજ

70. Who among the following was the pioneer of the trade union movement in India ?

(A) M. K. Gandhi

(B) G. Nanda

(C) B. P. Wadia

(D) N. M. Lokhande

71. Filial relation may be represented by

(A)

(B)

(C)

(D)

72. Ultimogeniture refers to a system of inheritance by

(A) Eldest son

(B) Eldest daughter

(C) Youngest son

(D) All the sons

73. Who has adopted purity/pollution criteria in the study of caste hierarchy in India ?

(A) Andre Beteille

(B) M. N. Srinivas

(C) F. G. Baily

(D) Louis Dumont

70. ભારતમાં કામદાર યુનિયન ચળવળ શરૂ કરનાર કોણ હતા ?

(A) એમ. કે. ગાંધી

(B) જી. નંદા

(C) બી. પી. વાડીયા

(D) એન. એમ. લોખંડે

71. માતા-પિતા અને સંતાનો વચ્ચેનો સબંધ નીચે પ્રમાણે દર્શાવી શકાય.

(A) 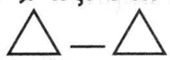

(B)

(C)

(D)

72. અલ્ટીમોજેનીચ વારસાની કઈ વ્યવસ્થા દર્શાવે છે ?

(A) સૌથી મોટો પુત્ર

(B) સૌથી મોટી દિકરી

(C) સૌથી નાનો પુત્ર

(D) બધા જ પુત્રો

73. શુદ્ધ – અશુદ્ધ ના માપદંડ નો ભારતમાં જ્ઞાતિ-કોટિક્રમના અભ્યાસમાં કોણે ઉપયોગ કર્યો.

(A) આંદ્રે બેટીલે

(B) એમ. એન. શ્રીનિવાસ

(C) એફ. જી. બેલી

(D) લુઈસ ડ્યુમોન્ટ

74. The word "Caste" which is derived from the word "Casta" means

(A) Purity and pollution

(B) Endogamy

(C) Culture

(D) Complex of hereditary qualities

75. Which of the following is NOT responsible for upliftment of women ?

(A) Swami Namdeo

(B) Swami Dayananda Saraswati

(C) Raja Ram Mohan Roy

(D) Ishwar Chandra Vidyasagar

76. Which concept may explain the process of westernization in India ?

(A) Accommodation

(B) Assimilation

(C) Localization

(D) Acculturation

77. Ram is working as an accountant's assistant. He is pursuing a course on business management with a hope to become a marketing manager. This process may lead to

(A) Educational equality

(B) Educational mobility

(C) Social inequality

(D) Socialization

74. "કાસ્ટા" શબ્દ ઉપરથી ઉતરી આવેલા શબ્દ "કાસ્ટ" નો અર્થ શું થાય ?

(A) શુદ્ધી અને અશુદ્ધી

(B) અંતર લગ્ન

(C) સંસ્કૃતિ

(D) વારસાગત ગુણોનો સમુચ્ચય

75. નીચેનામાંથી કોણ સ્ત્રીઓના ઉત્કર્ષ માટે જવાબદાર નથી ?

(A) સ્વામી નામદેવ

(B) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી

(C) રાજારામ મોહનરોય

(D) ઈશ્વરચંદ્ર વિદ્યાસાગર

76. ભારતમાં પશ્ચિમીકરણની પ્રક્રિયાને નીચે પૈકીની કઈ વિભાવના દ્વારા સમજાવી શકાય?

(A) અનુકુલન

(B) સંમિશ્રણ

(C) સ્થાનિકીકરણ

(D) પર સંસ્કૃતિકરણ

77. એકાઉન્ટ સહાયક તરીકે નોકરી કરતો રામ માર્કેટીંગ મેનેજર થવાની આશા સાથે બિઝનેશ મેનેજમેન્ટનો કોર્ષ કરે છે તો તેની આ પ્રક્રિયાને શું કહી શકાય ?

(A) શૈક્ષણિક સમાનતા

(B) શૈક્ષણિક ગતિશીલતા

(C) સામાજીક અસમાનતા

(D) સામાજીકરણ

78. Which of the following statements are true ?

1. All social movements strive only for elevation of status.
2. Reform movements aim to change some parts of a society, while revolutionary movements went to reconstruct entire social order.
3. Social movements help an individual in a society to relate himself to a larger group in that society.

Codes :

(A) 1, 2 and 3

(B) 3 only

(C) 2 and 3

(D) 1 and 2

79. Who among the following has classified violent peasant uprisings under five headings ?

(A) A. R. Desai

(B) D. P. Mukherjee

(C) Kathleen Gough

(D) M. K. Gandhi

80. Which one of the following provides best indication of future population trend ?

(A) Child-women ratio

(B) Gross production rate

(C) Net reproduction rate

(D) Standardized birth rate

78. નીચે દર્શાવેલ વિધાનો પૈકી ક્યા સાચા છે ?

1. બધીજ સામાજીક ચળવળો દરજ્જો સુધારવા માટેનો પ્રયાસ છે.
2. સુધારાવાદી ચળવળ સમાજના કેટલાક ભાગોને બદલવાનું લક્ષ રાખે છે. પરંતુ ક્રાંતિકારી ચળવળ સમગ્ર સામાજીક વ્યવસ્થાની પુનઃરચના ઈચ્છે છે.
3. સામાજીક ચળવળ સમાજમાં રહેતા વ્યક્તિને તેમાંનાજ વિશાળ જૂથ સાથે સાંકળવામાં મદદ કરે છે.

સંજ્ઞા :

(A) 1, 2 અને 3

(B) માત્ર 3

(C) 2 અને 3

(D) 1 અને 2

79. નીચેનામાંથી કોણે હિંસક ખેડૂત બળવાઓ ને ચાર વિભાગીય પ્રકારોમાં વર્ગીકૃત કર્યા છે ?

(A) એ. આર. દેસાઈ

(B) ડી. પી. મુકરજી

(C) કેથલીન ગોફ

(D) એમ. કે. ગાંધી

80. નીચે પૈકીની કઈ બાબત ભાવી વસ્તી પ્રવાહને શ્રેષ્ઠ રીતે દર્શાવે છે ?

(A) બાળક -સ્ત્રી નું પ્રમાણ

(B) કુલ વસ્તીનો દર

(C) ચોક્કસ પ્રજનન દર

(D) પ્રમાણીત જન્મ દર

81. What differentiates State from Nation ?

(A) People

(B) Government

(C) Territory

(D) Sovereignty

82. Who was of the opinion that 'Indian tribes as backward Hindus' ?

(A) H. H. Risley

(B) J. H. Hutton

(C) G. S. Ghurye

(D) T. N. Madan

83. Fear and hatred of things and practices that are foreign to a society's way of life are called

(A) Xenophobia

(B) Homicide

(C) Genocide

(D) Sociophobia

84. "Society is organization of individuals as well as organization of activities". This statement is

(A) True

(B) Partially true

(C) False

(D) None of the above

81. રાજ્યને રાષ્ટ્રથી કઈ બાબત અલગ તારવે છે ?

(A) લોકો

(B) સરકાર

(C) પ્રદેશ

(D) સાર્વભૌમત્વ

82. ભારતીય આદિજાતિઓ પછાત હિંદુઓ છે તેવો અભિપ્રાય કોનો છે ?

(A) એચ. એચ. રિઝલી

(B) જે. એચ. હટન

(C) જી. એસ. ધૂર્યે

(D) ટી. એન. મદન

83. અપરિચિત સમાજની જીવન પદ્ધતિ તરીકે ચીજ વસ્તુઓ/વ્યવહારો તરફના ભય અને તિરસ્કારને શું કહેવામાં આવે છે ?

(A) ઝેનોફોબીયા

(B) હોમીસાઈડ

(C) જીનોસાઈડ

(D) સોશીયોફોબીયા

84. "સમાજ વ્યક્તિઓ તથા પ્રવૃતિઓનું સંગઠન છે". આ વિધાન છે

(A) સાચુ

(B) આંશીક રીતે સાચુ

(C) ખોટુ

(D) આ પૈકીનું કશું નહીં

85. Match List – I with List – II.

List – I (Leader)	List – II (Movement)
a. Vinoba Bhave	1. Chipko
b. Charu Majumdar	2. Naxalite
c. Sri Narayana Guru	3. SNDP
d. Sunderlal Bahuguna	4. Bhoodan

Codes :

	a	b	c	d
(A)	2	4	3	1
(B)	4	2	3	1
(C)	4	2	1	3
(D)	2	4	1	3

86. Which among the following is an example of an institution ?

(A) Peer group

(B) Neighbourhood

(C) Kinship

(D) Crowd

87. "Future shock" is NOT akin to

(A) Biological shock

(B) Value shock

(C) Culture shock

(D) Psychological shock

85. યાદી – I ને યાદી – II સાથે જોડો.

યાદી – I (નેતા)	યાદી – II (ચળવળ)
a. વિનોબા ભાવે	1. ચીપકો
b. ચારુ મજુમદાર	2. નક્સલવાદી
c. શ્રી નારાયણ ગુરૂ	3. એસ.એન.ડી.પી.
d. સુંદરલાલ બહુગુણા	4. ભૂદાન

સંજ્ઞા :

	a	b	c	d
(A)	2	4	3	1
(B)	4	2	3	1
(C)	4	2	1	3
(D)	2	4	1	3

86. નીચે આપેલામાંથી સંસ્થાનું ઉદાહરણ કયું છે ?

(A) સમવયસ્ક જૂથ

(B) પડોશ

(C) નાતેદારી

(D) ટોળુ

87. "ભવિષ્ય આઘાત" એ કોના સમાન નથી ?

(A) જૈવિક આઘાત

(B) મૂલ્ય આઘાત

(C) સાંસ્કૃતિક આઘાત

(D) માનસીક આઘાત

88. Who among the following had provided a classification of tribal movements in North East India ?

(A) S. M. Dubey

(B) G. S. Ghurye

(C) V. Elwin

(D) T. N. Madan

89. Who among the following has written a detailed account of 36 tribal movements in India and said that 14 were in North-East region alone ?

(A) S. M. Dubey

(B) K. S. Singh

(C) T. N. Madan

(D) D. N. Majumdar

90. 'Group Mind Theory' believes that society

(A) and individuals are poles apart

(B) came along with the individuals

(C) is above the individuals

(D) is below the individuals

88. ઉત્તર પૂર્વીય ભારતમાં આદિવાસી ચળવળોનું વર્ગીકરણ કોણે આપ્યા ?

(A) એસ. એમ. દૂબે

(B) જી. એસ. ઘૂર્યે

(C) વી. એલ્વીન

(D) ટી. એન. મદન

89. નીચેનામાંથી કોણે ભારતમાં ૩૬ આદિવાસી ચળવળોનો વિગતવાર અહેવાલ લખ્યો અને તેમાંથી ૧૪ ઉત્તરપૂર્વ પ્રદેશમાંજ આવેલી છે તેવું કહ્યું ?

(A) એસ. એમ. દૂબે

(B) કે. એસ. સીંગ

(C) ટી. એન. મદન

(D) ડી. એન. મજુમદાર

90. સમૂહ માનસીકતા નો સિદ્ધાંત એવું માને છે કે, સમાજ

(A) અને વ્યક્તિ એકબીજાથી તદન જુદા પડેલા છે

(B) વ્યક્તિઓ સાથે આવે છે

(C) વ્યક્તિઓથી પર છે

(D) વ્યક્તિઓથી નીચે છે

91. Read the Assertion (A) and Reason (R) and give the correct answer from the codes given below.

Assertion (A) : Although culture controls human behavior, yet we cannot call it repressive.

Reason (R) : It often does repress drives, but it does not do so completely.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

92. Read the Assertion (A) and Reason (R) and give the correct answer from the codes given below.

Assertion (A) : After 1901, caste solidarity had strengthened.

Reason (R) : The elite members organized caste sabhas etc. so to secure personal parochial gains and political favours.

Codes :

(A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation for (A)

(B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation for (A)

(C) (A) is true but (R) is false

(D) (A) is false but (R) is true

91. નીચે આપેલ વિધાન (A) અને કારણ (R)વાંચી સાચો જવાબ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

વિધાન (A):સંસ્કૃતિ માનવ વર્તણુક ને નિયંત્રીત કરતી હોવા છતાં આપણે તેને દબાણકર્તા ન કહી શકીએ.

કારણ (R):તે ઘણી બધી વખત શક્તિઓને દબાવતું હોવા છતાં તે સંપૂર્ણ રીતે તેમ કરતું નથી.

સંજ્ઞા :

(A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે

(B) બંને (A) અને (R) માં એ સાચું છે અને (R) એ (A) ના ખુલાસા માટે સાચું નથી

(C) (A) સાચું પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું પણ (R) સાચું છે

92. નીચે આપેલ વિધાન (A) અને કારણ (R) વાંચી તમારો જવાબ નીચે આપેલા વિકલ્પોમાંથી પસંદ કરો.

વિધાન (A):૧૯૦૧ પછી જ્ઞાતિ સંગઠિતતા મજબૂત થઇ છે.

કારણ (R):કે અગ્રણી સભ્યો અંગત, સંકુચીત લાભો અને રાજકીય તરફદારી મેળવવા માટે જ્ઞાતિ સભાઓ યોજવા લાગ્યા.

સંજ્ઞા :

(A) બંને (A) અને (R) સાચા છે અને (R) એ (A) ની સાચી સમજૂતી છે

(B) બંને (A) અને (R) માં (A) સાચું છે અને (R) એ (A) ના ખુલાસા માટે સાચું નથી

(C) (A) સાચું પણ (R) ખોટું છે

(D) (A) ખોટું પણ (R) સાચું છે

93. Bhoodan movement was started after a violent peasant movement known as

(A) Naxalbari movement

(B) Champaran movement

(C) Telangana movement

(D) Chipko movement

94. Marrying one's mother's brother's daughter is

(A) a kind of cross-cousin marriage

(B) a kind of parallel-cousin marriage

(C) necessary in matrilineal societies

(D) not common custom among all tribes

95. When more than one wife is shared by several brothers, it may be termed as

(A) Polyandry

(B) Polygyny

(C) Polygynandry

(D) Polygamy

96. Who among these groups were matrilineal ?

(A) Kuki, Nayar, Meena, Kadar

(B) Nayar, Khasi, Meena, Apatani

(C) Nayar, Bant, Khasi, Apatani

(D) Nayar, Khasi, Bant, Garo

93. ભૂદાન ચળવળ જેના પછી શરૂ થયેલ તેવી હિંસક ખેડૂત ચળવળ ક્યા નામે ઓળખાય છે ?

(A) નકશલબારી ચળવળ

(B) ચંપારણ ચળવળ

(C) તેલંગાણા ચળવળ

(D) ચીપકો ચળવળ

94. માતાના ભાઈની દિકરી સાથે લગ્ન ને છે

(A) એક પ્રકારના ક્રોસ કઝીન લગ્ન

(B) એક પ્રકારના સમાંતર કઝીન લગ્ન

(C) માતૃવંશીય સમાજમાં જરૂરી છે

(D) બધીજ આદિજાતિઓમાં સર્વસામાન્ય છે

95. અનેક ભાઈઓ દવારા એકથી વધારે પત્નીઓ રાખવાને

(A) બહુ પતિત્વ

(B) બહુ પત્નીત્વ

(C) પોલીજીનાડ્રી

(D) બહુસાથી

96. નીચેનામાંથી ક્યા સમૂહો માતૃવંશીય છે ?

(A) કૂકી, નાયર, મીણા, કાદર

(B) નાયર, ખાસી, મીણા, અપાતાની

(C) નાયર, બાન્ટ, ખાસી, અપાતાની

(D) નાયર, ખાસી, બાન્ટ, ગરો

97. The form of family authority structure in which power and decision making are shared equally between spouses. This type of family is called

(A) Reciprocating

(B) Independent

(C) Egalitarian

(D) Democratic

98. The term digital divide was first coined by

(A) Daniel Bell

(B) Lioyd Morrisett

(C) Peter Drucker

(D) Fritz Matchlap

99. India gets maximum share of her GDP from which one of the following sector of economy ?

(A) Agriculture (B) Industry

(C) Service (D) Unorganized

100. Which of the following started by the government for creating environmental awareness among the children of India ?

(A) National green corporation

(B) Nature lovers

(C) E-waste management

(D) Soldiers of nature

97. સતા અને નિર્ણય લેવાની બાબતે સમાન તક ધરાવતા દંપતીઓના સતામાળખા વાળા કુટુંબને શું કહેવાય છે ?

(A) પરસ્પર વ્યવહાર

(B) સ્વતંત્ર

(C) સમાનતાવાદી

(D) લોકશાહી વાદી

98. સંખ્યાકીય વિભાગીકરણનો ખ્યાલ સૌ પ્રથમ કોને આપ્યો ?

(A) ડેનિયલ બેલ

(B) લીયોડ મોરીસેટ

(C) પીટર ડ્રકર

(D) ફ્રિટઝ મેચલેપ

99. અર્થવ્યવસ્થાના ક્યા ક્ષેત્રમાંથી ભારતને જી.ડી.પી. નો વધુ ભાગ પ્રાપ્ત થાય છે ?

(A) ખેતી ક્ષેત્ર (B) ઉદ્યોગ ક્ષેત્ર

(C) સેવા ક્ષેત્ર (D) અસંગઠિત ક્ષેત્ર

100. ભારતીય બાળકોમાં પર્યાવરણીય જાગૃતિ લાવવા માટે સરકારે નીચેમાં શાંની શરૂઆત કરી ?

(A) નેશનલ ગ્રીન કોર્પોરેશન

(B) કુદરત પ્રેમીઓ

(C) ઈ-વેસ્ટ મેનેજમેન્ટ

(D) કુદરતના સૈનિકો

Space for Rough Work